

Διακήρυξη του ΣΥΡΙΖΑ/ΕΚΜ

Ποιοι είμαστε, τι επιδιώκουμε, τι προτείνουμε

1. Προοίμιο: η σημερινή κρίση

Η σημερινή κρίση είναι δομική κρίση του καπιταλιστικού τρόπου παραγωγής σε παγκόσμια κλίμακα. Είναι κρίση υπερσυσσώρευσης. Προκειμένου να βρει νέες επενδυτικές διεξόδους, το συσσωρευμένο κεφάλαιο δημιουργεί πλασματικές αξίες χωρίς αντιστοιχία με τα παραγόμενα αγαθά, χρησιμοποιεί τις ανισότητες μεταξύ χωρών, συνάπτει επαχθή δάνεια με ληστρικά επιτόκια, διαλύει το κοινωνικό κράτος προκειμένου να ανοίξει νέα πεδία κερδοφορίας, συμπιέζει στο έπακρο το κόστος της εργασιακής δύναμης, εκτινάσσει την ανεργία σε πρωτοφανή επίπεδα. Τα μεγάλα οικονομικά συμφέροντα και οι πολιτικές δυνάμεις που τα εκφράζουν οδηγούν τον πλανήτη προς μια ολιγαρχική και αυταρχική διακυβέρνηση που αποσκοπεί να διαφυλάξει την απρόσκοπτη κερδοφορία του κεφαλαίου οδηγώντας τους λαούς στην εξαθλίωση. Η κοινοβουλευτική δημοκρατία στις χώρες της Ευρώπης μετατρέπεται σε επίφαση δημοκρατίας, με άβουλα κοινοβούλια, με πρωθυπουργούς υπηρέτες του κεφαλαίου, συχνά μη εκλεγμένους, με συρρίκνωση των δημοκρατικών θεσμών σε όλα τα επίπεδα, με όξυνση της καταστολής. Η εξυπηρέτηση των αναγκών των «αγορών» ανάγεται σε υπέρτατο νόμο, η καταστροφή των κοινωνιών παρουσιάζεται σαν επακόλουθο μιας αναπόδραστης φυσικής ροπής, και τα θύματα της κρίσης θεωρούνται υπεύθυνα των θεομηνιών που τα πλήττουν. Η προπαγάνδα που ασκούν σχεδόν δικτατορικά τα κυρίαρχα ΜΜΕ επιδιώκει να αδρανοποιήσει τον κόσμο που χάνει το παρόν και το μέλλον του. Είναι προπαγάνδα που επιδιώκει να αποκρύψει ότι πρόκειται για πόλεμο που έχει εξαπολύσει ο κόσμος του κέρδους ενάντια στον κόσμο της εργασίας, το διεθνοποιημένο χρηματιστικό κεφάλαιο με το πολιτικό του προσωπικό ενάντια στους λαούς της γης.

Στην Ελλάδα, ο πόλεμος αυτός, που ξεκίνησε με πρόσχημα και μοχλό εκβιασμού το κρατικό χρέος που είχαν συνάψει αλόγιστα και με το αζημίωτο οι κυβερνήσεις του δικομματισμού, οδήγησε στα μνημόνια και τα συνοδευτικά τους μέτρα. Την καταστροφή αισθάνεται άμεσα ολόκληρος ο ελληνικός λαός στις πόλεις και στην ύπαιθρο. Πρωτοφανής ανεργία, δραματική μείωση μισθών και συντάξεων, αύξηση τιμών, κλείσιμο χιλιάδων μικρών και μεσαίων επιχειρήσεων, επιδημία αυτοκτονιών, κατάργηση συλλογικών συμβάσεων, διάλυση των εργασιακών σχέσεων, καταστροφή του ασφαλιστικού συστήματος και της δημόσιας υγείας, πόλεμος ενάντια στην παιδεία και την έρευνα, μετανάστευση του επιστημονικού δυναμικού, ξεπούλημα της δημόσιας περιουσίας. Όλες οι κοινωνικές ανάγκες γίνονται κερδοφόρο εμπόρευμα: σε λίγο θα πληρώνουμε σε ιδιώτες το νερό, τον ήλιο και τον αέρα. Και βέβαια, τα μνημόνια αντί να μειώσουν το χρέος το εκτινάσσουν στα ύψη, αντί να οδηγούν στην ανάπτυξη οδηγούν στην ύφεση και στον οικονομικό μαρασμό.

Όμως το πείραμα καθυπόταξης του ελληνικού λαού δεν κύλησε ομαλά. Το πειραματόζωο αντέδρασε. Παρά την πλύση εγκεφάλου από τα ελεγχόμενα ΜΜΕ, παρά τη συντριπτική κοινοβουλευτική πλειοψηφία των μνημονιακών κομμάτων, παρά τον χημικό πόλεμο στις διαδηλώσεις και παρά τις δικαστικές διώξεις, ο ελληνικός λαός δεν υπέκυψε. Με απεργίες, καταλήψεις, διαδηλώσεις, συλλαλητήρια, πολύμορφες διαμαρτυρίες, αλλά και με την ανάπτυξη μορφών αλληλεγγύης ασυμβίβαστες με τον ατομικισμό και την ανταγωνιστικότητα, ο λαός μας αντιστάθηκε. Και όχι μόνον αντιστάθηκε, αλλά κατέγραψε σημαντικές πολιτικές νίκες. Ανάγκασε την κυβέρνηση Παπανδρέου σε αναδίπλωση, με ανασχηματισμό πρώτα και παραίτηση κατόπιν, και την κυβέρνηση Παπαδήμου σε παραίτηση και προκήρυξη εκλογών. Στις εκλογικές αναμετρήσεις που ακολούθησαν, κανείς δεν τόλμησε να υπερασπιστεί ανοιχτά τα μνημόνια. Ακόμη κι αυτοί που ανέλαβαν να κυβερνήσουν υπό την εποπτεία της τρίτοιας προεκλογικά έλεγαν και υποσχόνταν εντελώς άλλα.

Στις τελευταίες εκλογές λίγο έλειψε να αναδειχθεί ο ΣΥΡΙΖΑ/ΕΚΜ πρώτη δύναμη. Ένας σχηματισμός της Αριστεράς εκτινάχθηκε από το 4,7% στο 27%, παρά τον φόβο που καλλιεργήθηκε συστηματικά και με όλα τα μέσα, παρά την απροκάλυπτη συκοφαντία και παρά την ασίγαστη προσπάθεια να του φορτώσουν την ευθύνη για όλα τα δεινά. Ο ΣΥΡΙΖΑ/ΕΚΜ πέτυχε αυτό το αποτέλεσμα και έχει αρχίσει να πρωταγωνιστεί στην πολιτική σκηνή γιατί έχει να προτείνει μια εντελώς διαφορετική πορεία για την Ελλάδα και την Ευρώπη. Για αυτόν τον λόγο η κατακόρυφη άνοδος του φοβίζει τους ακόμη ισχυρούς.

2. Οι καταβολές μας

Μετά την εποποιία του ΕΑΜ, οι διεθνώς κυρίαρχες δυνάμεις οδήγησαν τη χώρα στον εμφύλιο όπου η Αριστερά γνώρισε την ήττα. Όμως, παρά την τρομοκρατία που άσκησε το μετεμφυλιακό κράτος και παρακράτος, όπως κορυφώθηκε με τη δικτατορία των συνταγματαρχών, η Αριστερά δεν εξαφανίστηκε αλλά συνέχισε να υφαίνει τους δεσμούς της με τον ελληνικό λαό. Η σημαντική εκλογική επιτυχία του 1958, οι λαϊκές αντιδράσεις στην αποστασία, η αντίσταση στη δικτατορία, το φοιτητικό κίνημα, η εξέγερση του Πολυτεχνείου την κατέστησαν ξανά έκφραση των ζωογόνων δυνάμεων της ελληνικής κοινωνίας. Αλλά ταυτόχρονα η Αριστερά κερματίστηκε. Ένα μέρος από τις δυνάμεις που είχαν στρατευθεί στο ΕΑΜ προσχώρησε στην «Αλλαγή» που υποσχέθηκε το ΠΑΣΟΚ, το ΚΚΕ διασπάστηκε, ενώ μικρότερες δυνάμεις της Αριστεράς αποσχίσθηκαν και συγκρότησαν αυτοτελείς οργανώσεις. Έτσι, η καθαυτό πολιτική δύναμη της Αριστεράς μειώθηκε σημαντικά μολονότι η ίδια διατηρούσε το ηθικό πλεονέκτημα και οι ιδέες της τουλάχιστον μέρος της παλιάς τους αίγλης. Το φαινόμενο εντάθηκε με την κατάρρευση της Σοβιετικής Ένωσης και των καθεστώτων του «υπαρκτού σοσιαλισμού». Σε διεθνές επίπεδο, ο νεοφιλελεύθερος καπιταλισμός και η παγκοσμιοποίηση που συντελέστηκε υπό την αιγίδα του θριάμβευε μέχρι σημείου να κηρύξει το «τέλος της Ιστορίας» ενώ η παραδοσιακή σοσιαλδημοκρατία - και στη χώρα μας το ΠΑΣΟΚ - αφομοιώθηκε σ' αυτόν σχεδόν εξ ολοκλήρου. Στις αρχές του 21^{ου} αιώνα, η Αριστερά στη χώρα μας -αλλά και σε πολλές χώρες του κόσμου- βρέθηκε σχετικά περιθωριοποιημένη και κατακερματισμένη, ενώ ο δικομματισμός διατηρούσε την πλήρη πολιτική πρωτοβουλία, με εκλογικά ποσοστά πάνω από 80%.

Η Ιστορία όμως αρνιόταν να τελειώσει: ο νεοφιλελευθερισμός συσσώρευε δεινά και δημιουργούσε ισχυρές κοινωνικές αντιστάσεις, ο ανταγωνισμός των μεγάλων

λων δυνάμεων δημιουργούσε κρίσεις και εξαπέλυε τοπικούς πολέμους -κάποιους από αυτούς έξω από την πόρτα μας- προκαλώντας έτσι τη γέννηση ισχυρών κινημάτων υπέρ της ειρήνης. Μια νέα δυναμική άρχισε να συνενώνει με τρόπους ανέκδοτους πολιτικές δυνάμεις της Αριστεράς, πολλούς και διαφορετικούς κοινωνικούς φορείς, ακτιβιστές και διανοούμενους λίγο πολύ σε όλες τις χώρες του κόσμου. Τα συνθήματα «Ο άνθρωπος πάνω από τα κέρδη» και «Ένας άλλος κόσμος είναι εφικτός» αντήχησαν σε παγκόσμια κλίμακα, συνεγείροντας τους νέους και τις νέες και ανοίγοντας μια νέα σελίδα στην ιστορία της Αριστεράς.

Αυτή η νέα σελίδα γράφτηκε με πολλούς τρόπους στη χώρα μας. Στο πλαίσιο της, οι νέες ιδέες, τα νέα αιτήματα και οι νέες μορφές οργάνωσης συνδέθηκαν με τις ιδιαίτερες εδώ συνθήκες και την πορεία που είχαν ακολουθήσει οι συνιστώσες της Αριστεράς ώστε να οδηγηθούμε στη συγκρότηση του ΣΥΡΙΖΑ πρώτα και του ΣΥΡΙΖΑ/ΕΚΜ κατόπιν. Η συγκρότηση αυτή στηρίχτηκε στην κοινή και από κοινού αποδοχή των αγωνιστικών παραδόσεων του λαού μας, στην κοινή και από κοινού ένταξη στους αγώνες για εθνική ανεξαρτησία, λαϊκή κυριαρχία, ελευθερία, ισότητα, αλληλεγγύη, δικαιοσύνη και κοινωνική προκοπή, στην ενεργό συμμετοχή στο εργατικό και στο ευρύτερο λαϊκό κίνημα. Πρόκειται για ένταξη και συμμετοχή που συνιστούσε και συνιστά για όλους εμάς λόγο πολιτικής ύπαρξης και αξία ζωής.

Η συγκρότηση αυτή στηρίχτηκε στην κοινή και από κοινού δράση στο συνδικαλιστικό και κοινωνικό επίπεδο, στις ποικίλες εκλογικές και πολιτικές αναμετρήσεις, στις ευρωπορείες και στο διεθνές κίνημα ενάντια στη νεοφιλελεύθερη παγκοσμιοποίηση, στην ενεργό συμμετοχή στα κοινωνικά φόρα και στις πολιτιστικές πρωτοβουλίες. Πατώντας στέρεα στην κοινή δράση, ο ΣΥΡΙΖΑ και ο ΣΥΡΙΖΑ/ΕΚΜ κατόρθωσαν να συνθέσουν δημιουργικά, σε ένα πρωτοφανώς ευρύ πλαίσιο, απόψεις με ανομοιογενείς ιδεολογικές και οργανωτικές αφετηρίες και διαφορετικές πολιτικές καταβολές, αναγνωρίζοντας και μη συγκαλύπτοντας τις διαφορές και σεβόμενοι πάντα τις διακριτές ιδεολογικές και θεωρητικές ευαισθησίες.

Η πορεία του ΣΥΡΙΖΑ και του ΣΥΡΙΖΑ/ΕΚΜ από την ίδρυσή τους μέχρι σήμερα δεν υπήρξε ούτε εύκολη ούτε ευθύγραμμη. Ο φορέας γνώρισε κρίσεις και στιγμές αδράνειας, διαφωνίες, αποχωρήσεις, διασπάσεις. Κατόρθωσε όμως να ξεπεράσει τα εμπόδια επειδή υπερίσχυσε στους κόλπους του η ανάγκη της ένταξης στο λαϊκό κίνημα, η ανάγκη να υιοθετηθούν και να υποστούν συνθετική επεξεργασία τα αντίστοιχα αιτήματα, η ανάγκη για ενότητα και κοινή δράση της Αριστεράς και όσμωσης των ιδεών της με το λαό. Όταν ξέσπασε η μεγάλη καπιταλιστική κρίση, ο ΣΥΡΙΖΑ απέδειξε ότι διέθετε τα ερμηνευτικά εργαλεία για να αναλύσει τόσο την ίδια όσο και την πορεία και τις επιπτώσεις της και μπόρεσε να διαμορφώσει τη δική του εναλλακτική πρόταση, σε αντίθεση με τον νεοφιλελευθερισμό που το μόνο που είχε και έχει να προτείνει είναι η άνευ όρων και άνευ ορίων εξαθλίωση της κοινωνίας προς όφελος του κεφαλαίου και στόχο τη μεγιστοποίηση του κέρδους. Μαχόμενος πάντα για την ενότητα της Αριστεράς, ο ΣΥΡΙΖΑ/ΕΚΜ διεκδικεί σήμερα κυβέρνηση της Αριστεράς, κυβέρνηση με πυρήνα την Αριστερά, για να υπηρετηθούν αποτελεσματικά τα λαϊκά συμφέροντα. Τα συνθήματα που βροντοφώναζαν σε δρόμους και σε πλατείες οι λαοί του κόσμου «Ο άνθρωπος πάνω από τα κέρδη» και «Ένας άλλος κόσμος είναι εφικτός» ο ΣΥΡΙΖΑ/ΕΚΜ τα μετατρέπει σε πολιτική πρόταση και στρατηγική στόχευση.

3. Ο σοσιαλισμός ως στρατηγικός στόχος

Ο «άλλος κόσμος» που «είναι εφικτός» είναι ο «κόσμος» του σοσιαλισμού. Είναι ο «κόσμος» όπου όντως ο «άνθρωπος» και οι ανάγκες του είναι «πάνω από τα κέρδη», ο «κόσμος» που δυσκολεύεται να επικαλεστεί το ιστορικό όνομά του γιατί αυτό έχει συκοφαντηθεί από πολλές και διαφορετικές μεριές.

Για μας ο σοσιαλισμός δεν είναι ο εξωραϊσμός του καπιταλισμού που υπονοεί η σοσιαλδημοκρατία σχεδόν όλων των αποχρώσεων. Καπιταλισμός με «ανθρώπινο πρόσωπο» δεν διατίθεται ούτε μπορεί να υπάρξει. Για μας ο σοσιαλισμός δεν είναι η αντιγραφή μοντέλων ιστορικά αποτυχημένων, όσο κι αν μπορούμε και οφείλουμε, επί ποινη επανάληψης των ίδιων λαθών, να μάθουμε πολλά από αυτές τις αποτυχίες. Για μας ο σοσιαλισμός δεν είναι ούτε ουτοπικό όραμα που στηρίζεται σε αφηρημένα ιδεώδη και απλώς σε ηθικές αξίες.

Για μας ο σοσιαλισμός είναι κοινωνικά και πολιτικά εφικτός στρατηγικός στόχος. Οι αξίες που τον διέπουν -αλληλεγγύη, ισότητα, ελευθερία, καθολική δικαιοσύνη- συνιστούν κοινωνική παραγωγή των υποτελών τάξεων, αιτήματα που διαμόρφώνονται στον αγώνα και απαιτούν την υλοποίησή τους, οδηγό δράσης και αρχές οργάνωσης των κινημάτων που τα ασπάζονται. Οι αξίες αυτές εκφράζουν κάθε φορά διαφορετικά ιστορικά περιεχόμενα αλλά διατηρούν τα ίδια ονόματα, αποτυπώνοντας έτσι τη συνέχεια της ιστορίας των υποτελών τάξεων, τη συνέχεια της εκμετάλλευσης και της καταπίεσης, αλλά και τη συνέχεια των αντιστάσεων και των αιτημάτων χειραφέτησης.

Για μας ο σοσιαλισμός αποσκοπεί στην κατάργηση των μεγάλων διακρίσεων ανάμεσα σε χειρωνακτική και διανοητική εργασία, σε διεύθυνση και εκτέλεση, σε πόλη και ύπαιθρο, στον κοινωνικό ρόλο των αντρών και των γυναικών. Αποσκοπεί στην κατάργηση των κοινωνικών τάξεων και στην αρμονική συμβίωση κοινωνίας και φύσης. Αντιμετωπίζει την τεχνολογία και τις καινοτομίες εκεί λελογισμένα, έχοντας στόχο την εξυπηρέτηση των κοινωνικών αναγκών και όχι τη διεύρυνση των ανισοτήτων και την εμπέδωση των τεχνικών κυριαρχίας των λίγων πάνω στους πολλούς.

Για μας ο σοσιαλισμός είναι άρρηκτα δεμένος με τη δημοκρατία. Δημοκρατία τυπική αλλά κυρίως ουσιαστική, δημοκρατία έμμεση, μέσω αντιπροσώπευσης, αλλά και δημοκρατία άμεση, με την ενεργό συμμετοχή όλων. Η δημοκρατία συνιστά παραγωγική δύναμη, όπου η συλλογικότητα αναδεικνύει έμπρακτα την υπεροχή της έναντι της ατομικότητας και η αλληλεγγύη τη δύναμή της έναντι του ανταγωνισμού. Όσο και αν οι πάσης φύσεως εκλογές είναι αναγκαίες, οι εκλεγμένοι -και οι διάφοροι «ειδικοί» που αυτοί επιστρατεύουν- δεν πρέπει να παραμένουν ανεξέλεγκτοι μέχρι τις επόμενες εκλογές. Πλήθος θεμάτων είναι αρμοδιότητα και μπορούν να αφεθούν στην ευθύνη των άμεσα ενδιαφερομένων υπό καθεστώς άμεσης και ενεργού δημοκρατίας ενώ θεσμοί της άμεσης δημοκρατίας μπορούν και πρέπει να ασκούν κοινωνικό έλεγχο στους εκάστοτε εκλεγμένους εκπροσώπους, διευρύνοντας διαρκώς τους χώρους παρέμβασης και τα πεδία ευθύνης τους.

Για μας ο σοσιαλισμός δεν είναι καθεστώς που εγκαθιδρύεται κάποια μοναδική στιγμή ούτε μπορεί να επιβληθεί από 'πεφωτισμένους' λίγους. Είναι δρόμος που αποσκοπεί σε συγκεκριμένο στόχο, αλλά ξεκινά πάντοτε από το σήμερα. Είναι δρόμος που περπατάμε οι πολλοί από κοινού, υλοποιώντας καθημερινά τα αιτήματα που

τον συγκροτούν και μαχόμενοι για να εμποδίσουμε τις αντίστοιχες κατακτήσεις. Είναι δρόμος όπου προσπαθούμε να άρουμε κάθε στιγμή τις διαχρονικά κυρίαρχες διακρίσεις που αναφέραμε, αρχίζοντας από τους δικούς μας κόλπους. Είναι δρόμος που αποσκοπεί σε συγκεκριμένο στόχο, αλλά που δεν μπορεί να απαντήσει προκαταβολικά σε όλα τα μεγάλα ερωτήματα που τίθενται γιατί οι απαντήσεις δεν μπορούν να διατυπωθούν σε όλες τους τις διαστάσεις ανεξάρτητα από την κοινωνική κίνηση.

Ο δρόμος του σοσιαλισμού δεν είναι ούτε εύκολος ούτε ευθύγραμμος. Καθορίζεται κάθε στιγμή από τις λαϊκές ανάγκες, τα λαϊκά αιτήματα, τη λαϊκή ενέργεια και τη λαϊκή διαθεσιμότητα, σηματοδοτείται από επιτεύγματα, αλλά και οπισθοχωρήσεις, χαρακτηρίζεται από συγκρούσεις τόσο στα μικρά όσο και στα μεγάλα, υποχρεώνει σε ρήξεις, προβαίνει σε βαθιές τομές. Είναι δρόμος που δεν επιδέχεται προκατασκευασμένες συνταγές, γιατί κανείς δεν μπορεί να προβλέψει τους εκάστοτε όρους της κοινωνικής κίνησης, τους αντίστοιχους συσχετισμούς δύναμης, τις απαιτήσεις των καιρών, την υποχρέωση για τακτική ευελιξία ή ακόμη και τους αναγκαίους κάποιες φορές συμβιβασμούς. Ωστόσο είναι δρόμος που παραμένει αταλάντευτα προσηλωμένος στον στόχο του, δρόμος που εκλαμβάνει αυτόν τον στόχο ως γνώμονα και ως κριτήριο κάθε πρωτοβουλίας και ολόκληρης της καθημερινής μας δράσης σε όλα τα επίπεδα.

4. Οι αρχές της στρατηγικής μας

Η στρατηγική για τον σοσιαλισμό ξεκινά από την κατάσταση στην οποία βρίσκεται σήμερα η Ελλάδα, η Ευρώπη και ο κόσμος.

Η Ελληνική κοινωνία έχει φτάσει σήμερα στα όρια των αντοχών της. Η πρωτοφανής επίθεση του κεφαλαίου ενάντια στην εργασία συνεχίζεται με αυξανόμενη ένταση, οι εργασιακές σχέσεις διαλύονται, η ανεργία εκτινάσσεται, η δημόσια περιουσία εκποιείται, η υγεία και η παιδεία καταστρέφονται, οι κοινωνικά ζωογόνες ιδέες συκοφαντούνται ενώ ένα όχι ευκαταφρόνητο τμήμα θυμάτων της κρίσης υποκύπτει στην άνωθεν καλλιεργούμενη σύγχυση και προσφέρει στήριξη στη ναζιστική συμμορία που παριστάνει την 'αντισυστημική' δύναμη. Από την άλλη πλευρά, το πολιτικό σύστημα, ετοιμόροπο, ουσιαστικά χωρίς εφεδρείες και μόνο στήριγμα τα διαπλεκόμενα ΜΜΕ και τις δυνάμεις καταστολής, προσπαθεί να ισορροπήσει μεταξύ κοινωνικής πίεσης, καταλυτικών σκανδάλων και εντεινόμενου αυταρχισμού ενόσω οι θεσμοί βρίσκονται υπό διάλυση και η δημοκρατία τελεί υπό απειλή εκτροπής. Μόνη διέξοδος για την Ελληνική κοινωνία είναι η ρήξη με το υπάρχον, μορφή ρήξης που θα υπογραμμίζει την πολιτική επικαιρότητα του σοσιαλισμού, μορφή ρήξης που θα τοποθετήσει στο πολιτικό επίκεντρο τις δυνάμεις που θα αναλάβουν την πολιτική ευθύνη για την πορεία που οδηγεί σε αυτόν.

Παράλληλα, η κατάσταση στην Ευρώπη δεν είναι πολύ διαφορετική. Οι χώρες του Ευρωπαϊκού νότου, η Ιρλανδία, οι χώρες του τέως «υπαρκτού σοσιαλισμού», αλλά και οι χώρες του ευρωπαϊκού κέντρου όλο και περισσότερο, στενάζουν υπό αντίστοιχα προγράμματα λιτότητας ενόσω οι λαοί τους αναπτύσσουν τις δικές τους αντιστάσεις και τα δικά του κινήματα. Η μοίρα της Ελλάδας είναι συνυφασμένη με την μοίρα της Ευρώπης γιατί ο νεοφιλελευθερισμός κυριαρχεί σήμερα παντού, γιατί η πολιτική του κεφαλαίου, σήμερα υπό γερμανική ηγεμονία στην κλίμακα ολόκληρης της Ευρώπης, θίγει με τον έναν ή τον άλλο τρόπο και ενοποιεί υπό την κυριαρχία του όλες τις ευρωπαϊκές χώρες, γιατί το αίτημα και η προοπτική της νίκης εναντίον του

έχει αρχίσει να συνεγείρει τις συνειδήσεις παντού. Σε αυτή τη βάση, η δική μας Ευρώπη βρίσκεται στον αντίποδα της Ευρώπης του νεοφιλελευθερισμού και του εντεινόμενου αυταρχισμού. Δίκη μας Ευρώπη είναι η Ευρώπη των λαών, η Ευρώπη των επαναστάσεων, η Ευρώπη του κοινωνικού κράτους, η Ευρώπη της επιστημονικής επανάστασης, η Ευρώπη του Διαφωτισμού και της ριζοσπαστικής κριτικής του. Στόχος μας είναι ο σοσιαλισμός στην κλίμακα της Ευρώπης. Στόχος μας είναι ο σοσιαλισμός του 21^{ου} αιώνα, υπό τον 'νόμο', βέβαια, της άνισης αναπτύξης των κοινωνικών, πολιτικών και ιδεολογικών συνθηκών, υπό τον 'νόμο' της άνισης ωρίμανσης των κοινωνικών και πολιτικών κινημάτων.

Αλλά ο νεοφιλελευθερισμός δεν αφορά μόνον την Ευρώπη. Η στρατηγική του κεφαλαίου αφορά τον κόσμο ολόκληρο ενώ οι ανταγωνισμοί των μεγάλων δυνάμεων εμπλέκουν με τον ένα ή τον άλλο τρόπο όλες τις χώρες. Σήμερα η δομική κρίση του καπιταλιστικού τρόπου παραγωγής πλήττει κάθε γωνιά του πλανήτη ενώ πολεμικές συγκρούσεις εξελίσσονται σε διάφορες περιοχές και τα σύννεφα του πολέμου σκιάζουν βαριά αρκετές άλλες. Ακόμη και μια πολεμική σύρραξη μεγάλων διαστάσεων δεν είναι εκτός ημερήσιας διάταξης. Όμως παράλληλα τα κινήματα αναπτύσσονται και ενισχύουν τους δέσμους τους, η ταξική σκοπιά διαδίδεται ευρύτατα ακόμη και στις ΗΠΑ, η απαίτηση για ειρήνη γίνεται παγκοσμίως μαχητική δύναμη ενώ χώρες ολόκληρες στη Λατινική Αμερική, και όχι μόνον εκεί, έχουν αρχίσει να ακολουθούν τον δρόμο της κοινωνικής χειραφέτησης. Με τον έναν ή τον άλλο τρόπο, άμεσα ή έμμεσα, ρητά ή υπόρητα, ο σοσιαλισμός έχει αρχίσει να κερδίζει τον νου και την καρδιά των ανθρώπων ως η μόνη ελπίδα της εργαζόμενης ανθρωπότητας.

Το κοινωνικό και πολιτικό κίνημα στη χώρα μας έχει ήδη αναδείξει ορισμένους βασικούς πυλώνες του δρόμου προς τον σοσιαλισμό: την αλληλεγγύη ενάντια στον ανταγωνισμό και τη λογική της ιδιώτευσης· την προστασία του δημόσιου χώρου και των δημόσιων αγαθών ενάντια στην άνευ όρων και άνευ ορίων ιδιωτικοποίηση, αλλά και ενάντια στην συχνά διεφθαρμένη και αναποτελεσματική κρατικοποίηση· την ανάγκη να προστατευθούν από την άκρατη κερδοφορία του κεφαλαίου τα θεμελιώδη αγαθά: ο αέρας, το νερό, η θάλασσα, το περιβάλλον, τα βασικά είδη διατροφής, η πρόσβαση στην παιδεία και στον πολιτισμό, η υγεία, η περίθαλψη, η κοινωνική πρόνοια, οι ενεργειακοί πόροι, οι συγκοινωνίες και οι επικοινωνίες, ο φυσικός και ορυκτός πλούτος. Οι πυλώνες αυτοί συνοψίζονται στο αίτημα να οικοδομηθεί και να αναπτυχθεί η οικονομία των αναγκών ενάντια στην οικονομία του κέρδους. Να οικοδομηθούν και να αναπτυχθούν οι κοινωνικές σχέσεις της αλληλεγγύης ενάντια στις σχέσεις του ανταγωνισμού. Ο δρόμος του σοσιαλισμού περνάει υποχρεωτικά από αυτήν την οικοδόμηση και αυτήν την ανάπτυξη.

Το αίτημα για μια οικονομία των αναγκών και για κοινωνικές σχέσεις αλληλεγγύης δεν μπορεί να ικανοποιηθεί με κυβερνητικά διατάγματα. Το πόσο και το πώς ικανοποιείται υπόκειται στις μορφές που λαμβάνει και στους ρυθμούς με τους οποίους αναπτύσσεται η ταξική πάλη, γιατί μόνο η νίκη των υποτελών τάξεων και των δυνάμεων της εργασίας μπορεί να κατοχυρώσει και να διευρύνει τις αντίστοιχες κατακτήσεις. Τα τελευταία χρόνια οι οργανωμένες δαμαρτυρίες στους δρόμους και στις πλατείες, οι διαδηλώσεις και τα συλλαλητήρια, τα δίκτυα κοινωνικής αλληλεγγύης, οι διεργασίες στους χώρους δουλειάς και κατοικίας, η ανιδιοτελής σύμπραξη πολιτικών και κοινωνικών φορέων χωρίς ηγεμονεύσεις ανέδειξαν εστίες όπου ο δημόσιος χώρος και τα δημόσια αγαθά προσδιορίστηκαν και η ουσιαστική υπεράσπισή τους διεκδικήθηκε. Ταυτόχρονα όμως αναδείχθηκε η ανάγκη για περισσότερο αποτελεσ-

ματικό αγώνα και περισσότερο επεξεργασμένα αιτήματα, η ανάγκη να δημιουργηθούν νέου τύπου κοινωνικοί φορείς και νέου τύπου συνδικάτα.

Στο ίδιο διάστημα, ο ΣΥΡΙΖΑ/ΕΚΜ έμαθε να μετέχει με όλες του τις δυνάμεις, με πολιτική ανιδιοτέλεια και χωρίς απόπειρες χειραγώγησης, σε όλες τις μορφές της κοινωνικής κίνησης. Ο ΣΥΡΙΖΑ/ΕΚΜ βρέθηκε παντού, μέσα στους θεσμούς και έξω από αυτούς, στους δρόμους και στις πλατείες, στις πόλεις και στα χωριά, στους χώρους εργασίας και στις γειτονιές, στους κοινωνικούς φορείς και στις κοινωνικές πρωτοβουλίες, στις πολιτιστικές δράσεις και στην πάλη των ιδεών, στη δημόσια σκηνή και στο διαδίκτυο. Έμαθε ότι οι ρυθμοί της ταξικής πάλης δεν εκβιάζονται. Έμαθε να σέβεται πλήρως την αντίθετη άποψη ή ακόμη και τη σιωπή εκείνων που διστάζουν να μιλήσουν. Έμαθε να ακούει και όξυνε την ικανότητα κατανόησης. Έμαθε να υποστηρίζει τις προτάσεις του ανοιχτά και δημόσια χωρίς δεύτερες σκέψεις και υστερόβουλους υπολογισμούς. Έμαθε πώς ανοίγεται ο δρόμος για τον σοσιαλισμό και πώς πρέπει να επεξεργαστεί τη στρατηγική που θα επιτύχει αυτόν τον μεγάλο στόχο.

Η στρατηγική του ΣΥΡΙΖΑ/ΕΚΜ αποσκοπεί μεν στον σοσιαλισμό, αλλά ο ίδιος γνωρίζει καλά ότι ο σοσιαλισμός δεν είναι κυρίως υπόθεση ενός πολιτικού φορέα. Είναι υπόθεση των υποτελών τάξεων και της πάλης τους, είναι υπόθεση των δυνάμεων της εργασίας και της κίνησής τους, είναι υπόθεση της μεγάλης πλειοψηφίας του λαού. Όπως γράφει το ιδρυτικό κείμενο της Αριστεράς της εποχής μας, το *Κομμουνιστικό Μανιφέστο*, «το προλεταριάτο δεν θα μπορέσει να απελευθερωθεί το ίδιο, αν δεν απελευθερώσει την κοινωνία ολόκληρη».

Από τη μεριά του, ο πολιτικός φορέας μετέχει πλήρως στην ταξική και κοινωνική πάλη, προβάλλει τις ιδέες του, οργανώνει δυνάμεις, συμπυκνώνει και συνδέει αιτήματα, προσδιορίζει στόχους, αλλά δεν υποκαθιστά ούτε επιβάλλει. Αντίθετα, θέτει διαρκώς τον εαυτό του υπό τον έλεγχο εκείνων στους οποίους απευθύνεται, έλεγχο που αφορά τη πολιτική του παρουσία, την δράση και λειτουργία του, ολόκληρη την καθημερινή πρακτική του. Ο έλεγχος αυτός γίνεται υπό το πρίσμα του στρατηγικού του στόχου, ο οποίος, αυτός, είναι αδιαπραγμάτευτος. Ο σοσιαλισμός και οι αξίες που τον διέπουν είναι ο γνώμονας και το κριτήριο του τι προτείνουμε και του πώς δρούμε, του σε ποιούς απευθυνόμαστε και πώς απευθυνόμαστε, του ποιούς πείθουμε και πώς τους πείθουμε, του πώς αποτιμούμε επιτυχίες και αποτυχίες.

Αλλά η στρατηγική στόχευση επιμερίζεται σε άμεσους στόχους και στις αντίστοιχες τακτικές κινήσεις ή πρωτοβουλίες που εξαρτώνται πάντα από πραγματικά προσφερόμενες δυνατότητες και πραγματικούς συσχετισμούς δύναμης. Και εδώ ο πολιτικός φορέας είναι υποχρεωμένος να πλέει με όλη την απαιτούμενη ευελιξία ανάμεσα στη Σκύλλα του καιροσκοπισμού, που τείνει να αγνοήσει τον στρατηγικό στόχο υποκύπτοντας στο εκάστοτε θεωρούμενο ως εφικτό, και στη Χάρυβδη του τυχοδιωκτισμού, που τείνει να αγνοήσει τους πραγματικούς συσχετισμούς δύναμης και το πράγματι εφικτό, απλώς εκφωνώντας στεντόρεια τον στρατηγικό στόχο και τα εν γένει χαρακτηριστικά του. Η πολιτική πρακτική του ΣΥΡΙΖΑ/ΕΚΜ υπόκειται καταστατικά σε αυτούς τους περιορισμούς.

Ο κεντρικός στόχος που θέτει σήμερα ο ΣΥΡΙΖΑ/ΕΚΜ είναι η ανατροπή της κυριαρχίας των δυνάμεων του νεοφιλελευθερισμού και των μνημονίων, των δυνάμεων της κοινωνικής καταστροφής, της διαπλοκής, της διαφθοράς και της σήψης, είναι η ανάδειξη μιας κυβέρνησης με πυρήνα την Αριστερά, μιας κυβέρνησης της Αριστε-

ράς. Η επιτυχία αυτού του στόχου θα αποτελέσει τομή σε σχέση με την ελληνική ιστορία, τομή που θα δημιουργήσει νέες, άγνωστες σήμερα, δυνατότητες, τομή που θα ανοίξει μια νέα σελίδα για τη χώρα μας και όχι μόνον για εκείνη.

Η διεκδίκηση μιας κυβέρνησης με πυρήνα την Αριστερά, μιας κυβέρνησης της Αριστεράς, δεν υπακούει στις ιδιοτέλειες των πολιτικών φιλοδοξιών ούτε αποτελεί πρόταση για απλώς καλύτερη διαχείριση του υπάρχοντος. Μια κυβέρνηση αυτού του είδους αποσκοπεί να σταματήσει τον κοινωνικό και οικονομικό κατήφορο που επέβαλαν στην Ελλάδα οι δυνάμεις του νεοφιλελευθερισμού και των μνημονίων και να μεταρρυθμίσει ριζικά το κράτος και τους διεφθαρμένους θεσμούς του. Μια κυβέρνηση με πυρήνα την Αριστερά, μια κυβέρνηση της Αριστεράς θα καθαρίσει το τραπέζι, θα αξιοποιήσει όλες τις έντιμες και δημιουργικές δυνάμεις της κοινωνίας μας, ανεξάρτητα από ιδεολογικές αναφορές ή πολιτικές πεποιθήσεις, ανοίγοντας παράλληλα δρόμους για να αναπτυχθεί παραπέρα ο αγώνας των υποτελών τάξεων, για να δημιουργηθεί έδαφος ώστε να ανθίσει η λαϊκή πρωτοβουλία σε όλους τους χώρους και σε όλα τα επίπεδα.

Μια κυβέρνηση με πυρήνα την Αριστερά, μια κυβέρνηση της Αριστεράς δεν μπορεί να υποσχεθεί την άμεση λύση όλων των συσσωρευμένων προβλημάτων. Ούτε μπορεί να επιφέρει μείζονες αλλαγές χωρίς τη λαϊκή συνέργεια και το εγερτήριο λαϊκό φρόνημα, χωρίς τη στήριξη, αλλά και την αυτόνομη δράση, των υποτελών τάξεων και του λαού γενικότερα, χωρίς τις πρωτοβουλίες που θα αναληφθούν παντού, ασκώντας δημιουργική πίεση ακόμη και στην ίδια. Από την άλλη μεριά, μια τέτοια κυβέρνηση δεν μπορεί να αγνοήσει βολонταριστικά τους υπάρχοντες συσχετισμούς και τις δυνάμεις που θα προσπαθήσουν να την υπονομεύσουν ώστε να την ανατρέψουν ούτε βέβαια μπορεί να παραδοθεί αμαχητί και καιροσκοπικά σε τέτοιους συσχετισμούς. Όσο ο στρατηγικός στόχος παραμένει σταθερός, οι συμμαχίες, μονιμότερες ή πιο προσωρινές, είναι αναγκαίες και κάποιες διευρύνσεις απαραίτητες. Με επίγνωση των εκάστοτε πραγματικών δυνατοτήτων και των εκάστοτε πραγματικών συσχετισμών, αλλά κρατώντας πάντοτε σταθερό τον στρατηγικό στόχο και αποτιμώντας κάθε φορά τα πράγματα από τη σκοπιά του και υπό το πρίσμα του.

Ο ΣΥΡΙΖΑ/ΕΚΜ προτείνει και διεκδικεί μια κυβέρνηση με πυρήνα την Αριστερά, μια κυβέρνηση της Αριστεράς, με αυτούς τους όρους και υπό αυτούς τους περιορισμούς.

5. Οι πολιτικοί άξονες της δράσης μας

Σήμερα ο ΣΥΡΙΖΑ/ΕΚΜ κατέχει τη θέση της αξιωματικής αντιπολίτευσης. Η θέση αυτή τον προικίζει με νέες σημαντικές δυνατότητες παρέμβασης τόσο στο εσωτερικό του κοινοβουλίου και των θεσμών γενικότερα όσο και στο εξωτερικό τους, δηλαδή στο πλαίσιο του λαϊκού κινήματος γενικά. Από τη θέση της αξιωματικής αντιπολίτευσης, ο ΣΥΡΙΖΑ/ΕΚΜ ήδη μάχεται και θα εξακολουθήσει να μάχεται ενάντια σε κάθε αντιλαϊκό και αντιδημοκρατικό μέτρο ή νομοσχέδιο, ασκώντας εξαντλητικό κοινοβουλευτικό έλεγχο. Ήδη διατυπώνει και θα εξακολουθήσει να διατυπώνει τις δικές του αντιπροτάσεις και νομοθετικές πρωτοβουλίες που αφορούν τα επείγοντα προβλήματα της ελληνικής κοινωνίας. Ήδη στηρίζει και θα εξακολουθήσει να στηρίζει κοινοβουλευτικά τους εργατικούς και λαϊκούς αγώνες, εντάσσοντας συστηματικά τα δίκαια αιτήματά τους, όπως και όλες τις δικές του παρεμβάσεις, στο εναλλακτικό του

πρόγραμμα. Η επεξεργασία αυτού του προγράμματος είναι συνεχής ενώ το ίδιο παραμένει μόνιμα ανοιχτό σε όσα αναδεικνύουν κάθε φορά οι αγώνες.

Αλλά το κοινοβουλευτικό έργο δεν είναι το μόνο ίσως ούτε το κύριο πεδίο αγώνα του ΣΥΡΙΖΑ/ΕΚΜ κατά την τρέχουσα περίοδο. Σε συνδυασμό με αυτό το έργο, ο ΣΥΡΙΖΑ/ΕΚΜ επιδιώκει να συμβάλει με όλες του τις δυνάμεις στη συγκρότηση και την ανάπτυξη ενός ισχυρού λαϊκού και μαζικού κινήματος, ενός κινήματος αντίστασης στα αντιλαϊκά μέτρα που επιδιώκουν να επιβάλουν τα μνημόνια, ενός κινήματος ανυπακοής στον εντεινόμενο κρατικό και εργοδοτικό αυταρχισμό, ενός κινήματος γνήσιας και αποτελεσματικής αλληλεγγύης προς τα θύματα της κρίσης.

Το κίνημα αυτό θα συγκροτήσει τους όρους για τη σταθερή κοινωνική συμβαχία των θυμάτων του μνημονίου, της εργατικής τάξης, των μεσαίων στρωμάτων των πόλεων και της υπαίθρου, της νεολαίας, των ανθρώπων των γραμμάτων, της τέχνης και του πολιτισμού, και θα αναδείξει τους τρόπους με τους οποίους οι γυναίκες θίγονται από την κρίση διπλά, και ως εργαζόμενες και ως γυναίκες. Παράλληλα, το κίνημα αυτό θα συμβάλει στην ενότητα δράσης των παραδοσιακών οργανώσεων και συνδικάτων, τόσο μεταξύ τους όσο και με τις συσπειρώσεις που δημιουργούνται αυθόρμητα σε πολλούς χώρους, και θα οδηγήσει στην αναγκαία ριζική αναμόρφωση του συνδικαλιστικού κινήματος σε όλες τις βαθμίδες, στην κατάργηση του κυβερνητικού και εργοδοτικού συνδικαλισμού και στη διαμόρφωση των νέων κοινωνικών και συνδικαλιστικών φορέων που επιτάσσουν οι καιροί.

Το κίνημα αυτό θα δημιουργεί ταυτόχρονα έναν ολόκληρο δημόσιο χώρο λαϊκών παρεμβάσεων και πρωτοβουλιών, χώρο πλατιάς συμμετοχής και ενεργού αλληλεγγύης, όπου θα εκφράζεται απρόσκοπτα η αυτενέργεια των πολιτών και θα αποκαθίστανται μορφές λαϊκής αυτο-οργάνωσης που θα πιέζουν συστηματικά τους θεσμούς, θα τους διευρύνουν και θα τους μετασηματίζουν. Σε αυτόν τον δημόσιο χώρο θα εντείνεται η ιδεολογική αντιπαράθεση με εκείνα που διαχέουν τα διαπλεκόμενα ΜΜΕ, καλλιεργώντας τον φόβο και την ανασφάλεια και πριμοδοτώντας την αδράνεια και την παθητικότητα. Οι ιδέες της Αριστεράς και του ΣΥΡΙΖΑ/ΕΚΜ δεν θα μπορέσουν να αποκτήσουν ηγεμονική θέση αν δεν νικήσουν σε αυτόν τον ιδεολογικό πόλεμο.

Το έργο του ΣΥΡΙΖΑ/ΕΚΜ δεν περιορίζεται στα σύνορα της χώρας μας. Ο ΣΥΡΙΖΑ/ΕΚΜ έχει ήδη αναλάβει και θα εξακολουθήσει να αναλαμβάνει σημαντικές διεθνείς πρωτοβουλίες στο πλαίσιο της Ευρώπης, και όχι μόνον αυτής. Οι εν λόγω πρωτοβουλίες δεν έχουν ως μόνο σκοπό το να γνωστοποιήσουν και να εκλαϊκεύσουν διεθνώς τις δικές του θέσεις, τη δική του πολιτική και την κατάσταση που επικρατεί στη χώρα. Οι πρωτοβουλίες αυτές αποσκοπούν, επιπλέον, στο να συμβάλουν στην κοινή πάλη των λαών ενάντια στο ευρωπαϊκό και διεθνές κεφάλαιο, στον έμπρακτο συντονισμό των αντίστοιχων αγώνων και στην ανάδειξη της Αριστεράς σε βασικό παράγοντα των ευρωπαϊκών και διεθνών εξελίξεων.

Σε ό,τι αφορά την ίδια την Αριστερά, ο ΣΥΡΙΖΑ/ΕΚΜ αποσκοπεί στην ενίσχυσή της, τόσο μέσα από τη δική του ανασυγκρότηση και διεύρυνση προς άλλα τμήματα της ριζοσπαστικής αριστεράς, του αριστερού σοσιαλισμού και της ριζοσπαστικής οικολογίας, όσο και με το να επιμένει, παρά τα προβαλλόμενα εμπόδια, στην ενότητα στη δράση ολόκληρης της Αριστεράς. Οι σχετικές αρνήσεις μπορούν να καμφθούν όσο εμείς επιμένουμε και κυρίως όσο οι πολίτες αναγνωρίζουν την αξία αυτής

της ενότητας και ασκούν κοινωνική πίεση για την πραγματοποίησή της. Μια τέτοια ενίσχυση της Αριστεράς προϋποθέτει το άπλωμά της σε ολόκληρη την κοινωνία και την εμπάθυνση των δεσμών της με εκείνη και αποσκοπεί, εκτός των άλλων, στο να γίνει και να γίνεται η Αριστερά γενικά και ο ΣΥΡΙΖΑ/ΕΚΜ ειδικότερα ισχυρός φορέας συλλογικής σκέψης και δύναμη πολιτικής κινητοποίησης του λαού μας. Όπλα του η συλλογικότητα, η δημοκρατία στο εσωτερικό του και οι ανοχτές σχέσεις με όσα συμβαίνουν στην κοινωνία. Γνώμονάς του οι αξίες και οι απελευθερωτικές ιδέες της Αριστεράς.

Ο ΣΥΡΙΖΑ/ΕΚΜ έχει ήδη επεξεργαστεί και θα εξακολουθήσει να επεξεργάζεται, να εξειδικεύει και να εμβαθύνει, ένα πρόγραμμα αγώνα που αρνείται τη μοιρολατρεία και τον δήθεν ρεαλισμό της υποταγής και απαντά πειστικά στο ερώτημα του τι κάνουμε και τι μπορούμε να κάνουμε. Το πρόγραμμα αυτό ήδη μετασηματίζεται στο κυβερνητικό πρόγραμμα που θα κληθεί να εφαρμόσει μια κυβέρνηση με πυρήνα την Αριστερά, μια κυβέρνηση της Αριστεράς. Είναι πρόγραμμα που αποσκοπεί πρώτα από όλα στο σταμάτημα της κοινωνικής καταστροφής και την αναστροφή της πορείας προς την κοινωνική διάλυση, είναι πρόγραμμα που θέτει τις βάσεις για την παραγωγική ανασυγκρότηση και την οικονομική ανόρθωση της χώρας, είναι πρόγραμμα που ταυτόχρονα ανοίγει τον δρόμο προς τον σοσιαλισμό.

6. Οι προγραμματικοί μας στόχοι

Το πρόγραμμα που συγκροτούμε συνιστά αποτέλεσμα μιας συνεχούς διαδικασίας που εμπλέκει όλους τους τομείς δράσης του ΣΥΡΙΖΑ/ΕΚΜ και όλους εκείνους και εκείνες που μετέχουν σε αυτούς. Τμήματα του πολιτικού φορέα, κοινοβουλευτικές επιτροπές ελέγχου του κυβερνητικού έργου, κοινωνικοί φορείς, ειδικοί μελετητές και ερευνητές, όπως και κάθε ενδιαφερόμενος ή ενδιαφερόμενη, συμβάλλουν με τον μόχθο και τη γνώση τους στις αντίστοιχες επεξεργασίες, τροφοδοτώντας τα όργανα του ΣΥΡΙΖΑ/ΕΚΜ με αναλυτικά επεξεργασμένες ιδέες και προτάσεις.

Οι επεξεργασίες αυτές έχουν καταλήξει στη διαμόρφωση ενός συνόλου από στόχους αγώνα, στόχους που συνδέονται οργανικά μεταξύ τους. Οι στόχοι αυτοί μπορούν να διατυπωθούν συνοπτικά, υπό τη μορφή τίτλων, ως καθήκοντα του ΣΥΡΙΖΑ/ΕΚΜ και των δυνάμεων που στρατεύονται μαζί του.

Έτσι, ο ΣΥΡΙΖΑ/ΕΚΜ και οι δυνάμεις που στρατεύονται μαζί του οφείλουμε:

1. Να υψώσουμε την ασπίδα κοινωνικής προστασίας που θα αποσοβήσει την ανθρωπιστική καταστροφή. Να μην υπάρχει πολίτης χωρίς ελάχιστο εισόδημα, χωρίς περίθαλψη και κοινωνική προστασία, χωρίς πρόσβαση στα βασικά αγαθά.
2. Να ακυρώσουμε τα μνημόνια και τους εφαρμοστικούς τους νόμους και να τα αντικαταστήσουμε με ένα εθνικό σχέδιο οικονομικής και κοινωνικής ανόρθωσης, παραγωγικής ανασυγκρότησης και δίκαιης δημοσιονομικής εξυγίανσης. Η υλοποίηση του σχεδίου αυτού θα επουλώνει τα τραύματα που έχουν δεχθεί οι εργαζόμενοι και τα λαϊκά στρώματα και θα αποκαθιστά σταδιακά τους όρους αξιοπρεπούς διαβίωσης, ασφαλούς εργασίας, δίκαιης αμοιβής και σύνταξης.
3. Να επαναδιαπραγματευθούμε το κρατικό χρέος σε ευρωπαϊκό επίπεδο, με δεδομένο ότι το ζήτημα του κρατικού χρέους συνιστά πανευρωπαϊκό και όχι στενά ελληνικό

πρόβλημα. Στόχος της επαναδιαπραγμάτευσης οφείλει να είναι η διαγραφή του μεγαλύτερου μέρους του ως χρέους επαχθούς. Μια ανεξάρτητη και αμερόληπτη διεθνής επιτροπή μπορεί να το διαπιστώσει. Το υπόλοιπο μέρος του χρέους πρέπει να αποπληρωθεί με δικαιότερους όρους και μέσω μιας ρήτρας που θα συνδέει το ποσόν αποπληρωμής με τον ρυθμό ανάπτυξης της οικονομίας.

4. Να επιτύχουμε μια αποτελεσματική και κοινωνικά δίκαιη δημοσιονομική σταθεροποίηση. Προς αυτήν την κατεύθυνση, πρέπει να μη μειώνονται αλλά σταδιακά να αυξάνουν οι μισθοί και οι κοινωνικές δαπάνες ενώ τα κρατικά έσοδα να αυξάνουν παράλληλα. Ο στόχος μπορεί να επιτευχθεί μέσω της φορολόγησης του πλούτου, των καθαρών κερδών, των υψηλών εισοδημάτων και της μεγάλης ακίνητης περιουσίας. Απαιτείται εν προκειμένω η σύνταξη ενός αναλυτικού περιουσιολογίου που θα περιλαμβάνει την κινητή και ακίνητη περιουσία στην Ελλάδα και στο εξωτερικό κάθε φορολογούμενου, η συγκρότηση του εθνικού κτηματολογίου και ένα σταθερό, ταξικά μεροληπτικό όσο και δίκαιο φορολογικό σύστημα. Η μείωση των στρατιωτικών δαπανών και η πάταξη της φοροκλοπής, της φοροδιαφυγής, της εισφοροδιαφυγής, της διαφθοράς και του πάσης φύσεως λαθρεμπορίου θα συνεισφέρουν σημαντικούς πρόσθετους πόρους.

5. Να δημιουργήσουμε τις προϋποθέσεις για την παραγωγική ανασυγκρότηση και τον οικολογικό μετασχηματισμό της χώρας με την υιοθέτηση κινήτρων που πριμοδοτούν την απασχόληση, την κάλυψη των κοινωνικών αναγκών και την προστασία του περιβάλλοντος. Το αντίστοιχο αναλυτικά επεξεργασμένο πρόγραμμα πρέπει να αφορά τη χώρα συνολικά, αλλά και να εξειδικεύεται ανά τομέα παραγωγικής δραστηριότητας και ανά περιφέρεια. Τα συνεταιριστικά και αυτοδιαχειριστικά σχήματα, όπως και οι μικρές και μεσαίες επιχειρήσεις, πρέπει να βοηθηθούν, υπό σταθερούς και κοινωνικά δίκαιους κανόνες, ώστε να ορθοποδήσουν. Οι αναγκαίοι για την ανάπτυξη πόροι θα βρεθούν, όπως είπαμε, από ένα νέο ριζοσπαστικό φορολογικό σύστημα, από την αμείλικτη πάταξη της παραοικονομίας στο σύνολό της και από τη λελογισμένη, περιβαντολογικά ασφαλή, αξιοποίηση του φυσικού και ορυκτού πλούτου της χώρας. Αλλώστε, ένας λαός ενωμένος που αισθάνεται ότι οι κόποι που καταβάλλει δεν πάνε χαμένοι και ότι οι φόροι που πληρώνει αξιοποιούνται ολοκληρωτικά και με πλήρη διαφάνεια για τη δική του προκοπή μπορεί να μεγαλουργήσει: το υψηλό συλλογικό φρόνημα γίνεται το ίδιο πανίσχυρη παραγωγική δύναμη.

6. Να θέσουμε υπό δημόσιο έλεγχο τις Τράπεζες στις οποίες το κράτος έχει ήδη τον πρώτο λόγο μέσω των διαδικασιών που ακολούθησε η ανακεφαλαιοποίησή τους. Να ιδρύσουμε δημόσιες τράπεζες ειδικού σκοπού με αντικείμενο την αγροτική πίστη, την μικρή και μεσαία επιχείρηση και τη λαϊκή στέγη.

7. Να επαναφέρουμε σταδιακά, ανάλογα με τις δυνατότητες της οικονομίας, υπό δημόσιο έλεγχο τις στρατηγικής σημασίας επιχειρήσεις που έχουν ιδιωτικοποιηθεί ή βρίσκονται υπό διαδικασία ιδιωτικοποίησης.

8. Να ενισχύσουμε το κοινωνικό κράτος ως προς όλες τις λειτουργίες τους: προστασία της εργασίας, των ανέργων, της κοινωνικής ασφάλισης, της περίθαλψης, της πρόνοιας. Να διατηρήσουμε και να αναπτύξουμε ένα δημόσιο σύστημα υγείας υψηλής ποιότητας, προσιτό σε όλους στο κέντρο και στην περιφέρεια. Να κατοχυρώσουμε και να αναπτύξουμε τη δημόσια δωρεάν παιδεία σε όλες τις βαθμίδες, από τον παιδικό σταθμό μέχρι τις μεταπτυχιακές σπουδές.

9. Να αναδιοργανώσουμε εις βάθος το πολιτικό σύστημα, τηρώντας απαρέγκλιτα τη διάκριση των εξουσιών και αποκαθιστώντας την εύρυθμη και έντιμη λειτουργία όλων των συναφών θεσμών. Να αναβαθμίσουμε τη λειτουργία των αντιπροσωπευτικών θεσμών σε επίπεδο τόσο κεντρικής διοίκησης όσο και τοπικής αυτοδιοίκησης, εισάγοντας μορφές άμεσης δημοκρατίας και θεσμούς εργατικού και κοινωνικού ελέγχου της εξουσίας σε όλες τις βαθμίδες. Οι σχέσεις που συναρτούν κοινωνικό κίνημα, προγραμματικούς στόχους, επιμέρους θεσμούς και κυβέρνηση βρίσκονται υπό μόνιμη ένταση που οφείλει να αντιμετωπίζεται μέσω της συστηματικής άσκησης της ουσιαστικής δημοκρατίας και από τη σκοπιά του στρατηγικού στόχου.

10. Να αλλάξουμε ριζικά τον τρόπο λειτουργίας της δημόσιας διοίκησης και της τοπικής αυτοδιοίκησης πατάσσοντας αμείλικτα τη διαπλοκή, τη διαφθορά τον κομματισμό και το ρουσφέτι που ενδημούν σε κορυφές του κράτους, σε τμήματα της αυτοδιοίκησης και σε ποικίλες εστίες δημόσιων υπηρεσιών εισάγοντας παράλληλα την έννοια και την πρακτική του δημοκρατικού προγραμματισμού σε όλες της βαθμίδες της κεντρικής διοίκησης και της αυτοδιοίκησης. Υπό τις παρούσες συνθήκες, οι δημόσιοι λειτουργοί και οι δημόσιοι ή δημοτικοί υπάλληλοι ασφυκτιούν. Η καθιέρωση της δημοκρατίας, της διαφάνειας και της αξιοκρατίας, ανεξαρτήτως ιδεολογικών και πολιτικών φρονημάτων, θα αναζωογονήσει το λανθάνον δυναμικό, θα καταλύσει πρωτοβουλίες, θα γεννήσει καινοτομίες και θα καταστήσει τη δημόσια διοίκηση και αυτοδιοίκηση πραγματικό μοχλό για τη δημοκρατική ανασυγκρότηση της χώρας.

11. Να στηρίζουμε με όλα τα πρόσφορα μέσα την παιδεία, τη λαϊκή μόρφωση, την επιστημονική έρευνα και τον πολιτισμό γενικά. Οι εν λόγω τομείς και δραστηριότητες αποτελούν αφ' εαυτών παραγωγικές δυνάμεις, ιδιαίτερα σε μια χώρα με τη δική μας ιστορία, ενώ ταυτόχρονα καλλιεργούν την ελεύθερη και κριτική σκέψη, συμβάλλουν στην αυτογνωσία και αναδεικνύουν τις καινοτόμες ιδέες που έχει ανάγκη μια κοινωνία για να προχωρήσει.

12. Να αντιμετωπίσουμε το μεταναστευτικό ζήτημα υπό τον σύνθετο χαρακτήρα του και σε όλες του τις διαστάσεις. Τα μεγάλα μετανευστικά ρεύματα είναι αποτέλεσμα της νεοφιλελεύθερης καπιταλιστικής παγκοσμιοποίησης που ξεριζώνει τους ανθρώπους από τις εστίες τους είτε γιατί τους καθιστά θύματα πολέμων είτε γιατί τους στερεί τα στοιχειώδη μέσα επιβίωσης. Οι οικονομικοί και πολιτικοί μετανάστες είναι οι σύγχρονοι «κολασμένοι της γης». Η χώρα μας γνωρίζει το φαινόμενο καλά γιατί το έζησε εις βάθος στις δεκαετίες που ακολούθησαν τον εμφύλιο ενώ το ξαναγνωρίζει σήμερα μέσω του κύματος μετανάστευσης που προκαλούν τα μνημόνια. Αλλά ταυτόχρονα, λόγω της γεωγραφικής της θέσης και λόγω της υποταγμένης ατολμίας με την οποία οι κυβερνήσεις του δικομματισμού υπέγραψαν τη συμφωνία «Δουβλίνο II», η χώρα μας βρίσκεται στο επίκεντρο νέων μεγάλων μετανευστικών ρευμάτων πληρώνοντας άνισα μεγάλο κόστος. Αυτά σημαίνουν ότι το μετανευστικό είναι ζήτημα κατ' εξοχήν διεθνές και οφείλει να αντιμετωπιστεί ως τέτοιο. Από και και πέρα, απαιτείται ο εξανθρωπισμένος ορθολογισμός του θεσμικού πλαισίου νομιμοποίησης, παροχής ασύλου και παραχώρησης ταξιδιωτικών εγγράφων στους μετανάστες, η δίκαιη αντιμετώπιση όσων εργάζονται και η εξάρθρωση των κυκλωμάτων εγκληματικότητας, οι κορυφές των οποίων κατά κανόνα δεν καταλαμβάνονται από μετανάστες. Το εμπόριο ναρκωτικών και όπλων, η πορνεία και το τράφικινγκ, η εργασία υπό συνθήκες δουλείας, η υπερεκμετάλλευση της στέγης, αποτελούν αντικείμενο των δυνάμεων ασφαλείας, οι οποίες, δημοκρατικά εκπαιδευμένες και αφοσιωμένες αποκλεισ-

τικά στο έργο της αρμοδιότητάς τους, μπορούν να παίζουν και εδώ τον ρόλο που θα δίνει επιτέλους σωστό περιεχόμενο στο όνομά τους.

13. Να προβάλουμε την ανάγκη και να διεκδικήσουμε με όλα τα πρόσφορα μέσα το αίτημα για επαναθεμελίωση της Ευρώπης στην κατεύθυνση και υπό τη σκοπιά του σοσιαλισμού. Ήδη ανήκουμε στο Κόμμα της Ευρωπαϊκής Αριστεράς, ήδη αναπτύσσουμε θερμές συντροφικές σχέσεις με τα κοινωνικά κινήματα και τις πολιτικές δυνάμεις στις διάφορες χώρες της Ευρώπης που αντιμετωπίζουν τα πράγματα με ανάλογους τρόπους, ήδη κάνουμε βήματα για τον έμπρακτο συντονισμό των αντίστοιχων αγώνων. Οι σχέσεις αυτές πρέπει να ενισχυθούν, νέες πρωτοβουλίες πρέπει να αναληφθούν και τα βήματα πρέπει να συντονιστούν με περισσότερο αποτελεσματικούς τρόπους.

14. Να αναπτύξουμε μια άλλου τύπου ένταξη στο διεθνές γίνεσθαι μέσω μιας ανεξάρτητης, πολυδιάστατης και φιλειρηνικής εξωτερικής πολιτικής. Η Ελλάδα είναι μεν χώρα της Ευρώπης, αλλά είναι ταυτόχρονα χώρα των Βαλκανίων και της Μεσογείου, σε εγγύτατη συνάφεια με τις εστίες μόνιμης έντασης που αποτελούν οι χώρες της Μέσης Ανατολής. Οι δεσμοί φιλίας και καλής γειτονίας με όλες τις χώρες και οι εγκάρδιες σχέσεις με τα προοδευτικά κινήματα και τις προοδευτικές κυβερνήσεις παντού στον κόσμο μπορούν να αποτελέσουν ασπίδα προστασίας απέναντι στην εξαιρετικά επισφαλή παγκόσμια κατάσταση, αλλά και φιλειρηνική ενεργό παρέμβαση στις διεθνείς εντάσεις που αναπτύσσονται.

7. Ο φορέας που συγκροτούμε και διευρύνουμε

Ο φορέας που συγκροτούμε και διευρύνουμε είναι φορέας *πολιτικός* που επιδιώκει να συμπυκνώνει υπό τη σκοπιά του σοσιαλισμού τα αιτήματα και τις διεκδικήσεις των δυνάμεων της εργασίας και να συμβάλει με όλες του τις δυνάμεις στην πραγματοποίησή τους.

Ο φορέας που συγκροτούμε και διευρύνουμε επιδιώκει την *κοινή δράση* και την *ενότητα* της Αριστεράς σε όλους τους χώρους και σε όλα τα επίπεδα.

Ο φορέας που συγκροτούμε και διευρύνουμε επιδιώκει να *διακλαδιστεί σε ολόκληρο τον κοινωνικό ιστό*. Είναι φορέας που συμμετέχει σε κάθε κοινωνική κίνηση, που προβάλλει και επεξεργάζεται διαρκώς τις προτάσεις του, χωρίς να προσπαθεί να τις επιβάλει εκ των άνω.

Ο φορέας που συγκροτούμε και διευρύνουμε είναι *ανοιχτός στην κοινωνική κίνηση* και όσα αυτή κάθε φορά παράγει τόσο σε επίπεδο πρακτικής όσο και σε επίπεδο ιδεών. Είναι φορέας ανοιχτός σε πρωτοβουλίες και ιδέες που έρχονται από το εξωτερικό του, φορέας που ενθαρρύνει την αυτο-οργάνωση και τα μετωπικά σχήματα, χωρίς να επιδιώκει να υποτάξει τους άλλους στους δικούς του σχεδιασμούς.

Ο φορέας που συγκροτούμε και διευρύνουμε είναι *δημοκρατικός*. Είναι φορέας που λειτουργεί με πλειοψηφίες και μειοψηφίες, που δρά σύμφωνα με τις αποφάσεις της πλειοψηφίας, αλλά κατοχυρώνει και προστατεύει τις μειοψηφίες.

Ο φορέας που συγκροτούμε και διευρύνουμε είναι φορέας *με μέλη που απολαμβάνουν πλήρη δημοκρατικά δικαιώματα* και αναλαμβάνουν τις αντίστοιχες ευθύ-

νες και καθήκοντα. Είναι φορέας που αναγνωρίζει την κοινωνικά και ιδεοπροσδιορισμένη ανισότητα άνδρα/γυναίκας και θεσμοθετεί μέριμνες που αντιζουν το πρόβλημα.

Ο φορέας που συγκροτούμε και διευρύνουμε έχει συγκεκριμένη *οργανομορφή*, όργανα (κεντρικά και ενδιάμεσα) που αναδεικνύονται δημοκρατικά και τους συμβουλευτικούς θεσμούς (τμήματα επεξεργασίας θέσεων, επιτροπή πριματος, επιτροπή τεκμηρίωσης, επιτροπή διαδικτύου, επιτροπή πολιτικού σχεδίου).

Ο φορέας που συγκροτούμε και διευρύνουμε είναι φορέας *πλουραλιστικός* συσπειρώνει δυνάμεις και ρεύματα της ριζοσπαστικής αριστεράς όλων των αισεων, ρεύματα του αριστερού σοσιαλισμού, ρεύματα της ριζοσπαστικής οικογένειας. Είναι φορέας που σέβεται τις διαφορετικές ιδεολογικές και ιστορικά διαμορφωμένες ευαισθησίες, αναγνωρίζει τη δυνατότητα ύπαρξης διαφορετικών πολιτικών εσεων και παρέχει έδαφος τόσο σε αυτές τις ευαισθησίες όσο και σε αυτές τις εσεις να καλλιεργηθούν απρόσκοπτα, αποσκοπώντας όμως πάντα σε προωθήσυνθέσεις.

Ο φορέας που συγκροτούμε και διευρύνουμε είναι φορέας που μεριμνηματικά για τη *θεωρητική κατανόηση* του κοινωνικού και ιστορικού γίνεσ για τη θεωρητική μόρφωση των μελών του.

Ο φορέας που συγκροτούμε και διευρύνουμε είναι φορέας *μόνιμα αστην κριτική* της κοινωνίας απέναντί του και στη δική του αυτοκριτική, με τηντητα να αλλάζει όσα κάθε φορά δεν λειτουργούν ικανοποιητικά.

Ο φορέας που συγκροτούμε και διευρύνουμε είναι φορέας που επιδιώκνηματικά να αποτελεί *πρόπλασμα* της κοινωνίας που διεκδικεί και παράδειγμα μίμησιν.

Οκτώβριος

Η Πολιτική Γραμματεία του ΣΥΡΙΖΑ